

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Galeoti Martii Narniensis De Homine Libri Dvo

Galeottus <Martius>

Basileae, 1517

Nomen Cogno

urn:nbn:de:hbz:466:1-31834

similitudinem hominum, furculi qui nihil gignunt, spadones nuncupantur. Idem in quarto, Et ut ad consuetudinem agricolarum reuertar, eiusmodi furculos qui nihil attulerunt, spadones uocant. De his haecenus.

NOMEN COGNO

HOMINI tam nomen quā cognomen accidit, plerumque nihil significans, aliquando sensum gerit, apud Latinos. Sed apud Græcos & Hebræos semper fere sunt nomina propria alicuius significationis. apud nos uero quædam, nam Cæsar primus ille cognominatus, qui cæso uentre matris natus est, & ex hac eadem causa cæsones quoque uocauerunt. Pisonibus pistrini pilum, Ciceronibus, Fabijs, Lentulis, legumenta dederunt nomen, ut quisque cicer, fabam, lentem uel melius serebat, ut legimus in Plinio, Catones sapientes, Neronες fortes lingua Sabina nuncupantur. Scipioni baculus nomen imposuit. Cossos uermium similitudo uocauit. Nam cossi sunt uermes rugosi, qui in ligno nascuntur. Ob quam similitudinem cossos dixerunt rugosos homines. Sed quid de Tuditanis loquemur, cum tudides uocabulo antiquo mallei appellentur. Et propter hoc Tuditanus ille primus cognominatus, qui caput ad similitudinem mallei habuit, ut ait Festus, Agrippas, æger partus nominauit. nam quorum pedes in natiuitate præcedunt, ægre nascuntur, nam mos est capite nasci. Luranos, lucios & manios, a luce & mane dictos, ipsa deriuatione cognoscitur. cum de populo luraniæ (nam is

Hominis
Nomen
Cognomen.
Cæsar.
Cæsones
Pisones.
Cicerones
Fabij.
Lentuli.
Catões.
Nerões.
Scipiões.
Cossi.
Tuditanus.

Agrippas.
Lurani.
Lucij.
Manij.

m quoque

- Cæcilius** quoq; Lucanus dicit alia sit ratio, Cæcilius suæ cognationis nomen gerit, si Festo credimus, nam a Cæculo Prenestinae urbis conditore, uel Cæcade socio Aenæ nominat⁹. nos uero a cæcutiētibus oculis, Cæcilium primum censemus dictum.
- Cæcilia.** quandoquidem Cæcilia dicitur serpens illa cæca bobus inimica, L. Columella septimo, Est & magnorū animalium noxium uirus. nam & uipera & cæcilia saepe cum in pascuo bos improuide supercubuit, laceßita onere, morsum imprimit.
- Marcus.** Marcum uero ab ipso diminutiuum descendens, ostendit
Marculi. marculus, ut ait Festus. quid autem sint marculi, Martialis declarat duodecimo,
Aerariorum marculi die toto.
- Tit.** Titorum cognomentum ex titulis ortum est, ut ait Festus.
Tituli. Sed milites olim tituli dicti sunt a tutando, ex eo qd̄ uentur patriam, Persius,
Hic nec more probo uideas nec uoce serena
Ingentes trepidare titos.
Sed quidam commētator Persij aliter & peruerse intelligit,
& titulos librorum esse. Ouidius,
Legerat huius amor titulum nomenq; libelli.
Quia scribendo, gesta maiorū autores patriā exēplis ditando defendunt & cōseruant. hortanturq; ad munia reip. capescenda. Tullij dicunt aquarū riui, & sanguinis uehementē projectiones, ut apud Enniū, allegāte Festo, didicim⁹. Quintiliani uero Luperi nūcupati sunt, quoniā eis præerat olim Quintilius quidā. Pansæ a planis pedibus. Vatinij a uaris crurib⁹ dicti. Plancū planca nominat. Est em̄ planca tabula plana. Palladius in libro generali, planca roboreæ supponuntur stationibus equorū, ut iacentibus molle sit, stantib⁹ uero

uero durū. Plancū igit̃ dicunt, quia ut planca, planis est pe-
 dibus. & qui tales habēt pedes alio uocabulo dicunt̃ Ploti.
 Vnde poeta dictus est primo Plotus, ppter huiusmodi pe-
 des, deinde Plautus. O em̃ & au, inuicē sibi cedunt, ut Clau-
 dius clodius. Et soleas dimidiatas, quibus utebant̃ in uenan-
 do semiploia appellabant, ut ait Festus. Et ob hanc similitu-
 dinem plauti dicunt̃ canes, quorum aures languidæ sunt ac
 flaccidæ. Aut quia latius patēt, ut ait Festus, aut quia planæ
 sunt, ut planca. Quapropter non absconū uidet̃ q̃ de seipso
 Plautus dicit, Plautū offero cum latranti nomine. Sextos,
 Quintos, Decimos, prænomena, numerus non minus indi-
 cat, q̃ Hortensia ab hortis Hortensios. De his satis, nō em̃
 omnia perscrutari decreui. Hæc autē posui ne homines pu-
 tent propria nomina cōmunē habere quantitatem, cum ali-
 quando ipsa deriuatio nominibus tribuat quantitātē.

Ploti.
 Plotus.
 Plautus.

Semiplo-
 tia.
 Plauti ca-
 nes.

DE MORBIS CORPORIS.

His igit̃ expeditis, ad morbos transeam⁹, qui totū
 infestant corpus, hoc est, totā corporaturā, sic em̃
 uocat̃ habitus & status ipsius corporis. Vitruui⁹
 Architecturæ sexto. Sed ex cælo roscidus aer in corpora fun-
 dens humorē, efficit ampliores corporaturas, uocisq̃ soni-
 tus grauiiores. De huius ergo morbis sparsim dicem⁹. Horū
 duplex est ratio. nā quidā partē duntaxat, quidā uero totā
 corporaturā afficiūt, sed nō omnes referre in animo est, q̃s
 autē dicem⁹, sunt, Carbunculus, Furunculus, Clau⁹, Pan⁹, &
 panicula, Elephantiasis, Lichena, Impetilētigo, Verruca, Ne-
 uus, Alopecia, Aqua intercus, Morb⁹ regi⁹, Morb⁹ arcuat⁹,

Corpora-
 tura.

m 2 Resolutio